

Diweddariad CLILC - Pwyllgor Cyswllt Ystadegol Cymru (PCYC) Hydref 2026

1. Cynhadledd CLILC 2026

Daeth Cynhadledd Flynyddol CLILC ag Aelodau Etholedig, uwch swyddogion a phartneriaid o bob cwr o Gymru at ei gilydd i ystyried y cyfleoedd a'r heriau sy'n wynebu llywodraeth leol yn nhyrnwyr newydd y Senedd. Roedd uchafbwyntiau'n cynnwys adnewyddu'r Cytundeb Partneriaeth Strategol rhwng Llywodraeth Cymru a llywodraeth leol, lansio ymgyrch "Mwy nag ydych chi'n ei feddwl" i nodi 30 mlynedd ers sefydlu 22 Cyngor Cymru, a Gwobrau Llywodraeth Leol Cymru. Bu ein sesiwn ymylol, Gwelliannau sy'n Cael eu Harwain gan y Sector: Datblygu Galluogrwydd Data ar draws Cymru, yn edrych ar brofiadau Cyngorau o ddefnyddio data a thystiolaeth, gan gynnwys beth sy'n gweithio'n dda, yr heriau maen nhw'n eu hwynebu a'r gefnogaeth a fyddai'n gwneud y gwahaniaeth mwyaf. Roedd nifer wych o bobl yn y sesiwn hon, a bydd y mewnwleidiadau a rannwyd gan y cyfranogwyr yn helpu i lywio cynlluniau parhaus CLILC ar gyfer cefnogaeth data, hyfforddiant a gweithgarwch i wella capasiti.

Os oes gennych ddiddordeb ac os hoffech gymryd rhan, cysylltwch â [Suzanne Draper](#).

2. Rhaglen waith data

Sefydlwyd Rhaglen Ddata CLILC yn dilyn uno â Data Cymru ac mae'n dod ag amrywiaeth o weithgarwch sy'n ymwneud â data at ei gilydd a oedd yn cael ei ddarparu ar draws wahanol wasanaethau a sefydliadau yn flaenorol. Mae'r rhaglen yn darparu dull wedi'i gydlynw o ran casglu data, ymchwil, dadansoddi, llywodraethu a datblygu adnoddau data, gan helpu Cyngorau a phartneriaid i ddefnyddio data'n effeithiol i gefnogi prosesau gwneud penderfyniadau a gwella gwasanaeth.

Mae'r rhaglen yn parhau i gefnogi Cyngorau a phartneriaid trwy ddarparu casgliadau data, arolygon, dangosfyrddau, adnoddau meincnodi, cefnogaeth ddadansoddol a gweithgarwch ymchwil. Ynghyd â chynnal y gwasanaethau hyn, mae gwaith wedi parhau i nodi cyfleoedd i wella sut caiff data ei gasglu, ei reoli, ei rannu a'i ddefnyddio ar draws llywodraeth leol Cymru.

Mae gweithgarwch diweddar wedi cynnwys datblygu Archwiliad Data Cyngorau Lleol, cefnogi datblygiad parhaus dangosfyrddau data ac adnoddau, sicrhau mynediad at ddata masnachol yn y dyfodol trwy drefniadau consortiwm, ac ymgysylltu â Chyngorau a phartneriaid er mwyn deall gofynion data presennol a rhai sy'n dod i'r amlwg yn well. Mae'r rhaglen wedi parhau i ddarparu cymorth dadansoddol hefyd, gan adrodd am wasanaethau ac arbenigedd data ar draws amrywiaeth o feysydd polisi a gwasanaeth.

Bydd y rhaglen yn parhau i ddarparu gwasanaethau craidd wrth ymgysylltu â Chyngorau a phartneriaid i ddeall gofynion data yn y dyfodol yn well a chyfleoedd ar gyfer cydweithio ar draws y sector. Bydd canfyddiadau o brosiectau presennol a gweithgarwch ymgysylltu yn helpu i lywio blaenoriaethau'r dyfodol a nodi meysydd lle gallai dulliau a rennir ychwanegu gwerth.

Bydd ymgysylltiad yn parhau â Chynrychiolwyr o'r Grŵp Ymgynghorol Digidol dros y misoedd nesaf i helpu i ffurfio cyfeiriad y rhaglen yn y dyfodol. Bydd y trafodaethau hyn yn cynnig cyfle i ddeall blaenoriaethau'r Cyngor yn well, nodi heriau cyffredin a chyfleoedd, ac edrych ar lle gall y rhaglen ychwanegu'r gwerth mwyaf trwy ddata, ymchwil, dadansoddiad ac adnoddau a rennir. Mae sesiwn Rhaglen Ddata bwrpasol wedi'i chynllunio hefyd fel rhan o gyfarfod wyneb i wyneb o'r Grŵp Ymgynghorol Digidol yn y dyfodol er mwyn hwyluso trafodaeth ehangach am anghenion y sector, blaenoriaethau sy'n dod i'r amlwg a meysydd posibl ar gyfer cydweithio a datblygiad yn y dyfodol.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â [Brenna Organ](#).

3. Arolwg Preswylwyr Cenedlaethol (APC)

Mae saith Cyngor yn cymryd rhan yn Arolwg Preswylwyr Cenedlaethol mis Medi 2026. Rhagwelwyd lefelau cyfranogiad is eleni, gan fod Cyngorau sy'n cymryd rhan wedi cytuno i alinio gweithgarwch ar yr arolwg yn y dyfodol o gwmpas cylch mis Medi 2027, gyda'r mwyafrif o Gyngorau'n nodi ffafriaeth ar gyfer dull bob dwy flynedd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gefnogi Cyngorau trwy gydol y cyfnod gwaith maes, gan gynnwys darparu canllawiau ac ymateb i ymholiadau gweithredol tra bydd arolygon yn dal yn fyw.

Fel a nodwyd o'r blaen, darparodd Comisiynydd y Gymraeg bedwar cwestiwn Cymraeg posibl i'w hystyried yn yr arolwg. Ers hynny, mae ymgysylltiad wedi digwydd gyda Chyngorau a chydweithwyr y Gymraeg i ddeall y dystiolaeth, a gofynion adrodd a pherfformiad yn well ar draws y sector. Dangosodd adborth gyfle i ymestyn y gwaith hwn y tu hwnt i'w cwestiynau cychwynnol a datblygu modiwl Cymraeg pwrpasol a fyddai'n rhoi mewnwleidiad gwell i Gyngorau i gefnogi cynllunio, gwella gwasanaeth, datblygu polisi a gwella gweithgarwch adrodd.

Bydd y pedwar cwestiwn a gynigir gan Gomisiynydd y Gymraeg yn ffurfio rhan o'r modiwl, ochr yn ochr â chwestiynau ychwanegol a ddatblygwyd ar y cyd â chydweithwyr y Gymraeg yr awdurdod lleol. Cyflwynwyd y dull arfaethedig i gynrychiolwyr y Gymraeg o lywodraethau lleol Cymru a chafwyd cefnogaeth gadarnhaol. Mae gweithgor bach wedi'i sefydlu bellach i helpu i ffurfio cynnwys y modiwl ehangach, gan sicrhau ei fod yn adlewyrchu blaenoriaethau llywodraeth leol a darparu tystiolaeth ystyrlon i Gyngorau, y gellir gweithredu arno. Bydd y grŵp yn parhau â gwaith datblygu dros y misoedd nesaf, â'r nod o gynnwys y modiwl newydd yn Arolwg Preswylwyr Cenedlaethol 2027.

Ynghyd â datblygu holiadur, mae gwaith yn parhau i wella dangosfwrdd yr Arolwg Preswylwyr Cenedlaethol a'r allbynnau adrodd. Gan adeiladu ar welliannau blaenorol i ymarferoldeb a hygyrchedd y dangosfwrdd, mae datblygiad ar y gweill i gyflwyno testun eglurhaol deinamig ochr yn ochr â siartiau a thablau. Bydd hyn yn darparu cyd-destun ychwanegol i ddefnyddwyr, amlygu canfyddiadau a thueddiadau nodedig a helpu cynulleidfaoedd nad ydynt yn dechnegol eu natur i ddehongli canlyniadau'n fwy effeithiol. Bwriedir i'r gwelliannau wella hygyrchedd, cefnogi prosesau gwneud penderfyniadau ar sail tystiolaeth, a galluogi Cyngorau i gael mwy o werth o ganlyniadau eu harolwg.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â [Brenna Organ](#).

4. Caffael Data Masnachol

Mae gwaith wedi parhau i gydlynu caffael data masnachol ar ran sefydliadau sy'n cyfranogi trwy'r consortiwm PayCheck. Mae trefniadau consortiwm ar gyfer 2026/27 wedi'u cytuno'n llwyddiannus, gan sicrhau mynediad parhaus at ddata incwm aelwydydd ar gyfer y 15 sefydliad sy'n cyfranogi a chynnal ffynhonnell dystiolaeth bwysig a ddefnyddir i gefnogi cynllunio gwasanaeth, datblygu polisi a dadansoddi ar draws y sector.

Mae parhau'r consortiwm am flwyddyn arall yn cynnig cyfle i gynnal ymgysylltiad ehangach gyda Chyngorau a sefydliadau partner er mwyn deall yn well sut mae data masnachol yn cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd, asesu gofynion y dyfodol, a phenderfynu ar lefel y galw ar draws llywodraeth leol Cymru. Bydd y gwaith hwn yn helpu i lywio ystyriaeth o ddewisiadau hirdymor ar gyfer caffael a darparu data masnachol y tu hwnt i 2027, gan sicrhau bod unrhyw drefniadau yn y dyfodol yn parhau i ddiwallu anghenion y sector a darparu gwerth i sefydliadau sy'n cyfranogi.

Dros y misoedd nesaf, bydd gwaith yn parhau i ymgysylltu â chyfranogwyr presennol a phosibl i gasglu data am ddefnydd a buddion data masnachol a'r galw amdano yn y dyfodol. Defnyddir y canfyddiadau i edrych ar ddewisiadau caffael hirdymor cynaliadwy a helpu i ffurfio trefniadau'r dyfodol ar gyfer cael mynediad at ddata masnachol ar draws y sector.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â [Brenna Organ](#).

5. Archwiliad Data Cyngorau

Roedd Archwiliad Data Cyngorau CLILC yn archwilio sut mae prosesau gofynnol adrodd am ddata yn effeithio ar Gyngorau Cymru a pha mor effeithiol caiff y data ei ddefnyddio. Roedd yr ymchwiliad yn canolbwyntio ar Ofal Cymdeithasol, Addysg a Chynllunio.

Datblygwyd y prosiect i ymateb i bryderon am bethau fel prosesau â llaw, ymdrechion wedi'u dyblygu a'r adnoddau sydd eu hangen er mwyn bodloni gofynion adrodd. Roedd gwaith ymchwiliad a gynhaliwyd ym mis Ebrill a mis Mai, gyda mewnbwn gan 17 o'r 22 Cyngor, yn darparu mewnwelediad i'r amrywiaeth o ffurflenni mae'r Cyngor yn eu rheoli a phrofiadau'r swyddogion sy'n gyfrifol amdanynt.

Mae'r gwaith hwn wedi creu Catalog Ffurflenni Data – sy'n cynnwys gwybodaeth am bob ffurflen ddata yr ydym wedi'i chwmpasu - ac adroddiad canfyddiadau sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwelliant. Mae'r ddau'n destun adolygiad terfynol ac yn aros am gymeradwyaeth uwch swyddogion. Pan fyddant wedi'u cymeradwyo, disgwyliwn eu rhannu yn y cyfarfod PCYC sydd ar ddod.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â [Rob Pascoe](#).

6. Set data Perfformiad Hunanasesu (SAPD) - Cymunedau Ymarfer

Mae [adnodd SAPD](#) yn adnodd i Gyngorau Cymru gael mynediad at set safonol o ddata perfformiad sy'n caniatáu iddynt ddeall sut maen nhw'n perfformio yn erbyn eu hamcanion a sut mae hyn yn cymharu ag eraill. Mae'r set data yn dod ag amrywiaeth o ddata at ei gilydd o nifer o ffynonellau dibynadwy i ganiatáu i ddefnyddwyr gael mynediad at eu perfformiad, ei gwestiynu a'i ddeall.

Mae gwaith yn mynd rhagddo i ailddatblygu'r model data gwaelodol ar gyfer SAPD, a fydd yn darparu mwy o hyblygrwydd a chaniatáu i ragor o ymarferoldeb gael ei ddatblygu yn yr adnodd. Datblygiad allweddol fydd dod â'r data gwaelodlin a ddefnyddir i gyfrifo mesurau perfformiad i mewn i'r SAPD. Bydd hyn yn caniatáu i ddefnyddwyr weld y data sylfaenol ochr yn ochr â'r wybodaeth perfformiad a gyfrifwyd, gan ddarparu darlun llawnach o berfformiad mewn un lle.

Mae datblygiad SAPD yn parhau i gael ei arwain gan Gymuned Ymarfer Gwybodaeth Perfformiad Cyngorau Cymru, sy'n darparu fforwm i Gyngorau ffurfio datblygiad yr adnodd a rhannu arfer da.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch ag [Ana Harries](#).

7. Fframwaith Canlyniadau Perfformiad Llywodraeth Leol Cymru

Llofnodwyd y Cytundeb Partneriaeth Strategol Newydd rhwng Llywodraeth Cymru a CLILC yng Nghynhadledd CLILC yr wythnos diwethaf. Mae'r Cytundeb yn adlewyrchu ymrwymiad a rennir i gryfhau'r bartneriaeth y gellir ymddiried ynddi rhwng Llywodraeth Cymru a llywodraeth leol. Mae'r trefniant yn nodi cynlluniau i weithio ar y cyd i ddatblygu Fframwaith Canlyniadau Perfformiad Llywodraeth Leol Cymru. Bydd y fframwaith yn helpu Cyngorau i ddiffinio ar y cyd sut beth yw llwyddiant o safbwynt llywodraeth leol, a sefydlu dull a rennir i ddeall cynnydd tuag at ganlyniadau a gytunwyd.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch ag [Ana Harries](#).

8. Meithrin capasiti: Hyfforddiant a gweminarau

Rhaglen hyfforddiant agored

Ydych chi am ddysgu mwy am gasglu a defnyddio data? Ydych chi'n gweithio gyda data ac am gael mwy o werth ohono? Ydych chi'n meddwl am ehangu eich sgiliau?

Mae gennym gyfres o gyrsgau hyfforddiant a fydd yn eich **cyflwyno** i:

- Ystadegau cryno;
- Cyflwyno data;
- Dylunio arolwg a dadansoddi;
- Cynllunio a darparu grwpiau ffocws;
- Data 101;
- Data perfformiad; a
- Deall dangosfyrddau Power BI;
- Canllaw i ddechreuwr ar Microsoft Excel

Rydym wedi cyhoeddi canllawiau hyfforddiant sydd ar gael ar ein [gwefan](#).

Rydym yn rhedeg pob un o'n cyrsiau hyfforddiant ar-lein bob chwarter a gall gweithwyr Cyngorau lleol gofrestru i fynychu **am ddim**. Gall sefydliadau eraill fynychu am gost o £50 a TAW y pen, y sesiwn.

Gallwn gynnig sesiynau Cymraeg a Saesneg bellach.

I gael rhagor o wybodaeth ac i gadw lle ar un o'n sesiynau agored, ewch i [TicketSource](#).

Neu, am gost fechan, gallwn ddarparu cyrsiau hyfforddiant yn arbennig ar gyfer eich sefydliad, ar-lein neu yn bersonol, ar ddyddiad ac amser sy'n addas i chi.

Os hoffech drafod eich gofynion, cysylltwch â [Róisín Roberts](#).

9. Modelu economaidd a Deallusrwydd Artiffisial (DA)

Rydym yn edrych ar brosiect sydd â'r nod o gefnogi Cyngorau lleol â'u strategaethau datblygu economaidd lleol. Mae'r prosiect yn canolbwyntio ar adnodd a fydd yn caniatáu i Gyngorau lleol, ar lefel leol, i:

1. deall y rhyngddibyniaethau rhwng gwahanol bolisiâu a strategaethau buddsoddi mewn lle, a
2. modelu eu heffaith bosibl a'u gwelliannau ar ganlyniadau economaidd a chymdeithasol mwy hirdymor.

Rydym hefyd yn edrych ar pa rôl allai DA ei chwarae yn hyn.

Cyn i ni ystyried unrhyw waith dylunio, rydym yn dilyn cam darganfod byr sy'n canolbwyntio ar dri chwestiwn:

- Ydi hyn eisoes wedi'i wneud, neu a oes rhywbeth y gellid ei addasu?
- A fyddai adnodd o'r fath yn ychwanegu gwerth at y sector?
- A fyddai Cyngorau ei eisïau, a'i ddefnyddio?

Os oes gennych ddiddordeb ac os hoffech gymryd rhan, cysylltwch â [Suzanne Draper](#).

10. Cefnogaeth partneriaeth

Mae CLILC yn adolygu a diweddarau'r set data craidd a'r catalog data a ddefnyddiwyd i gefnogi'r rownd flaenorol o Asesiadau Lles. Bydd yr adnoddau wedi'u diweddarau yn cefnogi Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol wrth iddynt baratoi eu Hasesiadau diweddaraf o Les ac Anghenion y Boblogaeth. Bydd hyn yn rhoi mynediad i bartneriaethau i wybodaeth berthnasol, gyfredol, helpu i leihau dyblygiad a chefnogi defnydd mwy effeithlon o gapasiti dadansoddol ar draws Cymru.

Ynghyd â'r gefnogaeth uniongyrchol hon, bydd Llywodraeth Cymru yn edrych ar ddewisiadau ar gyfer datblygu adnodd data cenedlaethol a allai gefnogi anghenion data partneriaethau ar sail barhaus.

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â [Shannon Richards](#).

11. Addysg

Mae Tîm Digidol a Data CLILC yn datblygu rhaglen waith â chanolbwynt i helpu gwasanaethau addysg Cynghorau i ymateb i newidiadau o ran polisi, gofynion data, systemau a thechnoleg. Gan adeiladu ar gam darganfod cychwynnol y rhaglen, bydd y gwaith yn datblygu sylfaen dystiolaeth a rennir, sicrhau bod y safbwynt llywodraeth leol yn llywio gweithgarwch cenedlaethol, a nodi lle gallai cydlynu, dysgu a rennir neu gefnogaeth bellach ychwanegu gwerth.

Mae gwaith sy'n ymwneud ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) wedi'i gadarnhau bellach fel prosiect pwrpasol. Bydd ei gwmpas yn canolbwyntio ar systemau a phrosesau'r Cyngor, rolau a chyfrifoldebau, llif gwybodaeth a pharodrwydd Cynghorau ar gyfer gofynion data cenedlaethol diwygiedig. Mae hyn yn adlewyrchu pwyslais y rhaglen ar sut mae awdurdodau lleol yn rheoli a defnyddio data addysg i gefnogi trosolwg, gwneud penderfyniadau a chanlyniadau gwell.

Mae'r prosiect System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion DP26 blaenorol yn cael ei adolygu hefyd. Bydd y gweithgaredd dilynol hwn yn sefydlu'r sefyllfa bresennol ar draws Cynghorau a chofnodi profiadau Cynghorau o fudo systemau, gan gynnwys y buddion a gyflawnwyd a gwersi ymarferol a allai gefnogi gweithgarwch yn y dyfodol.

Ynghyd â hyn, mae'r adolygiad arfaethedig hwn o'r dirwedd ddigidol a data addysg ehangach wedi'i fireinio'n ymarfer desg byr. Bydd yn dod â thystiolaeth at ei gilydd o weithgarwch diweddar, heriau mynych, bylchau a nodir a chyfleoedd posibl, wrth osgoi creu baich ychwanegol o ran casglu gwybodaeth i Gynghorau.

Caiff Grŵp Goruchwyliaeth Rhaglenni ei sefydlu i ddarparu cyfeiriad a chydlynid ar draws y rhaglen waith. Bydd y grŵp yn dod ag arweinyddiaeth addysg a digidol, cydweithwyr polisi, cynrychiolwyr o'r Grŵp Ymgynghorol Digidol ac arbenigedd perthnasol o Gynghorau at ei gilydd.

Mae briff rhaglen wedi'i rannu gydag Aelodau Cabinet Addysg a Digidol, Cyfarwyddwyr Addysg a'r Grŵp Ymgynghorol Digidol. Mae'r briff yn amlinellu'r gwaith sydd ar y gweill ac mae'n amlygu lle bydd angen cefnogaeth ac ymgysylltiad gan Gynghorau.

Yn ystod mis Medi a'r misoedd dilynol, bydd gweithgarwch yn canolbwyntio ar gasglu tystiolaeth wedi'i dargedu i sefydlu gwaelodlin ADY, cwblhau'r adolygiad desg cychwynnol o'r dirwedd, ac ailgysylltu ag arweinwyr sy'n ymwneud â'r prosiect MIS Ysgolion cynharach. Bydd yr ymgysylltu hwn yn helpu i sefydlu'r sefyllfa bresennol ar draws pob Cyngor a llywio cam nesaf y rhaglen.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â [Sheena Thomas](#).

12. Gofal Cymdeithasol Digidol (DiSC) Cymru

Mae CLILC yn parhau i gefnogi datblygiad Gofal Cymdeithasol Digidol (DiSC) Cymru, partneriaeth genedlaethol sy'n dod â Chynghorau, sefydliadau gofal a phartneriaid cenedlaethol at ei gilydd i gryfhau'r defnydd o adnoddau digidol, data a thechnoleg ar draws gofal cymdeithasol yng Nghymru. Mae'r bartneriaeth yn parhau i aeddfedu ac mae 18 Cyngor wedi llofnodi Cytundeb Partneriaeth DiSC Cymru bellach, ynghyd â sefydliadau cefnogaeth craidd CLILC, Gofal Cymdeithasol Cymru a Cwmpas.

Mae ymgysylltiad yn parhau i hybu buddion, uchelgeisiau ac ymrwymadau'r bartneriaeth, a chryfhau perthnasoedd gyda sefydliadau sy'n cyfrannu at y dirwedd gofal cymdeithasol digidol. Mae DiSC Cymru yn darparu strwythur a rennir i bartneriaid gydlyn gweithgarwch, lleihau dyblygu a gwella sut mae pobl ar draws y sector yn cael mynediad at gefnogaeth, gwybodaeth a chyfleoedd perthnasol.

Mae trefniadau llywodraethu'r bartneriaeth wedi datblygu i gefnogi'r nodau hyn. Mae Bwrdd Arweinyddiaeth Strategol wedi'i sefydlu i ffurfio a chydlyn gweithgarwch, darparu cyfeiriad a chanllawiau a sicrhau bod darpariaeth wedi'i halinio â'r weledigaeth, blaenoriaethau a chanlyniadau bwriedig hirdymor a gytunwyd ar gyfer trawsnewid digidol mewn gofal cymdeithasol.

Mae grŵp cyfathrebu traws sector yn cwrdd yn fisol hefyd i gydlyn diweddariadau ar weithgareddau a chyfleoedd sydd i ddod. Blaenoriaeth gychwynnol yw datblygu strategaeth a chynllun cyfathrebu a rennir, wedi'u cefnogi gan negeseuon cyson sy'n codi ymwybyddiaeth o'r bartneriaeth, ei phwrpas a'r gweithgarwch sy'n cael ei ddarparu trwy ei rhaglenni gwaith.

DiSC Cymru yw prif noddwr y Gynhadledd Genedlaethol ar Ofal Cymdeithasol. Bydd hyn yn cynnig cyfle i arddangos cryfder y bartneriaeth, amlygu cyflawniadau hyd yma a ffurfio cynlluniau'r dyfodol gyda sefydliadau ac unigolion o bob rhan o'r sector gofal cymdeithasol.

Caiff gweithgarwch ei drefnu o gwmpas pedwar piler cysylltiedig: Datblygiad Arloesol, Dyfeisgarwch Disglair, Dechrau Cadarn, Darparu Gwybodaeth.

Datblygiad Arloesol

Mae'r rhaglen Datblygiad Arloesol yn canolbwyntio ar lywio rhaglenni gofal cymdeithasol cenedlaethol, gan gryfhau aliniad â gweithgarwch ieuchyd perthnasol a dylanwadu ar bolisi a chyllid cenedlaethol. Ei phwrpas cyffredinol yw sicrhau y gall adnoddau digidol, data a thechnoleg gyfrannu'n effeithiol at ddiwygio a gwella gofal cymdeithasol ar draws Cymru.

Mae'r gweithgarwch presennol yn canolbwyntio ar ddatblygu argymhellion o adroddiadau darganfod a gomisiynwyd yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol, yn enwedig o ran Gofal a Alluogir gan Dechnoleg a chaffael. Mae gweithgorau wedi'u sefydlu i adolygu a blaenoriaethu'r argymhellion a datblygu cynlluniau gweithredu priodol. Gwahoddir sefydliadau ac unigolion â diddordeb mewn un o'r meysydd i gyfrannu at y grwpiau hyn.

Bydd y rhaglen yn gweithio'n agos gyda'r Bwrdd Arweinyddiaeth Strategol hefyd i gytuno ar gyfeiriad gweithgarwch blaenoriaethol. Mae hyn yn cynnwys cyllid cynaliadwy, ymgysylltu â'r sector ieuchyd, aeddfedrwydd digidol darparwyr, ymgysylltiad masnachol a datblygiad a rheolaeth barhaus safonau data.

Dyfeisgarwch Disglair

Mae'r rhaglen Dyfeisgarwch Disglair yn cefnogi datblygiad ymatebol arloesol dan arweiniad tystiolaeth i heriau presennol a heriau sy'n dod i'r amlwg ym maes gofal cymdeithasol. Mae'n dod ag ymchwil, technoleg ac arloesedd at ei gilydd i nodi cyfleoedd a all ddarparu buddion ymarferol i'r bobl sy'n darparu gofal a chymorth a'u defnyddio.

Rhan bwysig o'r rhaglen yw ymgysylltiad â sefydliadau sy'n gallu darparu arbenigedd arbenigol, ymchwil, canllawiau a chyfleoedd ar gyfer arloesedd. Mae hyn yn cynnwys gweithio gyda phartneriaid fel Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru a SCALE i hybu adnoddau presennol a sicrhau bod blaenoriaethau a gofynion y sector gofal cymdeithasol yn llywio gweithgarwch y dyfodol.

Wrth i'r cyfleoedd a'r risgiau posibl sy'n gysylltiedig â deallusrwydd artiffisial barhau i ddatblygu, mae partneriaid DiSC yn cydlynw gwaith traws sector i ddeall blaenoriaethau presennol a rhai sy'n dod i'r amlwg, cyfleoedd ymarferol a datblygiadau yn y farchnad DA. Mae'r gweithgarwch hwn wedi'i gynllunio ar gyfer dechrau'r trydydd chwarter, a gyda'r Llyfr Her Gofal Cymdeithasol, bydd yn helpu i lywio blaenoriaethau'r dyfodol ar draws rhaglenni DiSC Cymru.

Dechrau Cadarn

Mae'r rhaglen Dechrau Cadarn yn canolbwyntio ar gryfhau'r sylfeini digidol a data hanfodol sy'n cefnogi gwasanaethau gofal cymdeithasol ar draws Cymru. Mae'n dod â gwaith at ei gilydd sy'n ymwneud â thechnoleg, gwasanaethau, cwsmeriaid, data, pobl a sgiliau, gan helpu Cynghorau a phartneriaid i ddatblygu dealltwriaeth a rennir o'r sefyllfa bresennol cyn i weithgarwch gwella yn y dyfodol gael ei gytuno.

Mae blaenoriaethau presennol yn cynnwys archwiliad Adnabod eich Technoleg a'r Llyfr Her Gofal Cymdeithasol. Mae gweithgarwch cysylltiedig ar fapio cynnydd, safonau data a'r Adroddiad Blynnyddol Gweithredu'r Gweithlu yn cael ei ddatblygu trwy'r ffrydiau gwaith Cysylltu Gofal.

Mae'r archwiliad Adnabod eich Technoleg wedi'i gyhoeddi i Gynghorau ac mae'n casglu safbwyntiau gan dimau digidol a TG a gwasanaethau gofal cymdeithasol gweithredol. Mae'n cwmpasu systemau, cyflenwyr, integreiddio, cynnal, trefniadau cytundebol, defnyddio DA, prosesau â llaw a chyfleoedd ar gyfer gwelliant. Pan fydd yr archwiliad yn cau ganol fis Medi, caiff ymatebion eu hadolygu a'u dilyn lle bo angen i sicrhau bod y canfyddiadau'n adlewyrchu safbwyntiau gofal cymdeithasol technegol a rheng flaen.

Mae'r Llyfr Her Gofal Cymdeithasol yn dod ag ymchwil a thystiolaeth presennol at ei gilydd i ddatblygu datganiadau her drafft i'w profi gyda'r sector. Bydd hyn yn helpu i sefydlu golwg wedi'i blaenoriaethu o heriau a rennir a darparu sylfaen dystiolaeth gryfach ar gyfer gweithgarwch DiSC Cymru yn y dyfodol. Bydd y cam nesaf yn cynnwys cyfweiliadau, trafodaethau dilysu a gweithgarwch arolygu, ac anogir Cynghorau i gyfrannu wrth i'r gwaith ddatblygu.

Ynghyd â'r gweithgarwch hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio gyda CLILC a Chynghorau i ddatblygu pecyn e-ddysgu Hanfodion DA ar gyfer y sector cyhoeddus. Mae'r hyfforddiant ar gael trwy Systemau Rheoli Dysgu Cynghorau ac mae'n darparu cyflwyniad hygyrch i DA, gan gynnwys cyfleoedd, risgiau a defnydd cyfrifol. Y bwriad yw sefydlu sylfaen gyson o wybodaeth wrth i

Gynghorau archwilio a mabwysiadu dulliau wedi'u galluogi â DA, ac mae rhai Cyngorau'n defnyddio'r pecyn eisoes fel hyfforddiant gorfodol i gefnogi eu polisiâu DA.

Mae'r rhaglen hefyd yn parhau i weithio gyda Cwmpas i gefnogi cynhwysiant digidol a hygyrchedd ar draws Cymru, gan helpu i sicrhau bod gwasanaethau digidol a thechnolegau yn dal i fod yn hygyrch i bawb.

Darparu Gwybodaeth

Mae'r Rhaglen Darparu Gwybodaeth yn canolbwyntio ar wella sut caiff dysgu gofal cymdeithasol digidol, tystiolaeth ac arfer da eu nodi, eu gwerthuso, eu rhannu a'u hailddefnyddio ar draws Cymru. Er bod gwybodaeth ac arloesedd sylweddol eisoes yn bodoli ar draws y sector, gall dysgu fod yn anodd ei ganfod, ei gofnodi'n anghyson ac ni chaiff ei aildddefnyddio fel mater o drefn y tu hwnt i sefydliadau, rhanbarthau neu rwydweithiau unigol.

Mae'r adroddiad darganfod Dulliau Rhannu Gwybodaeth wedi'i gadarnhau bellach. Mae'n dod â thystiolaeth at ei gilydd am y dirwedd bresennol ac mae'n nodi'r angen am ddull mwy cyson o rannu gwybodaeth. Mae'r canfyddiadau'n dangos bod sylfeini cryf eisoes ar waith, ond bod gwybodaeth yn dal i fod ar wasgar ar draws sefydliadau, platfformau a rhwydweithiau gwahanol.

Mae'r canfyddiadau a'r dewisiadau cychwynnol wedi'u cyflwyno i Grŵp Strategol DiSC. Mae papur dewisiadau dilynol wedi'i ddatblygu hefyd i gefnogi ystyriaeth o p'un a ddylid creu dull cenedlaethol newydd, cryfhau a chysylltu adnoddau presennol neu gadw'r trefniadau presennol.

Mae gwaith ymgysylltu wedi parhau â Gofal Cymdeithasol Cymru, gan gynnwys trafodaethau am y fframwaith arfaethedig "sut beth yw da" a chyfleoedd i alinio gwaith yn y dyfodol pan fo capasiti a chyllid yn caniatáu. Y cam nesaf fydd cadarnhau'r cyfeiriad a ffefrir a datblygu cynllun cyflawni cymesur sy'n cwmpasu llywodraethu, perchnogaeth, cyfranogiad ac unrhyw ymgysylltiad pellach gofynnol gyda Chynghorau a phartneriaid.

Bydd y rhaglen yn cynnal cysylltiadau â Gofal Cymdeithasol Cymru a phartneriaid eraill i sicrhau bod gweithgarwch y dyfodol yn adeiladu ar gymunedau presennol, tystiolaeth a llwybrau ar gyfer rhannu dysgu, yn hytrach na chreu gwaith ailadrodd diangen.

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch ag: [Emma Willis](#).